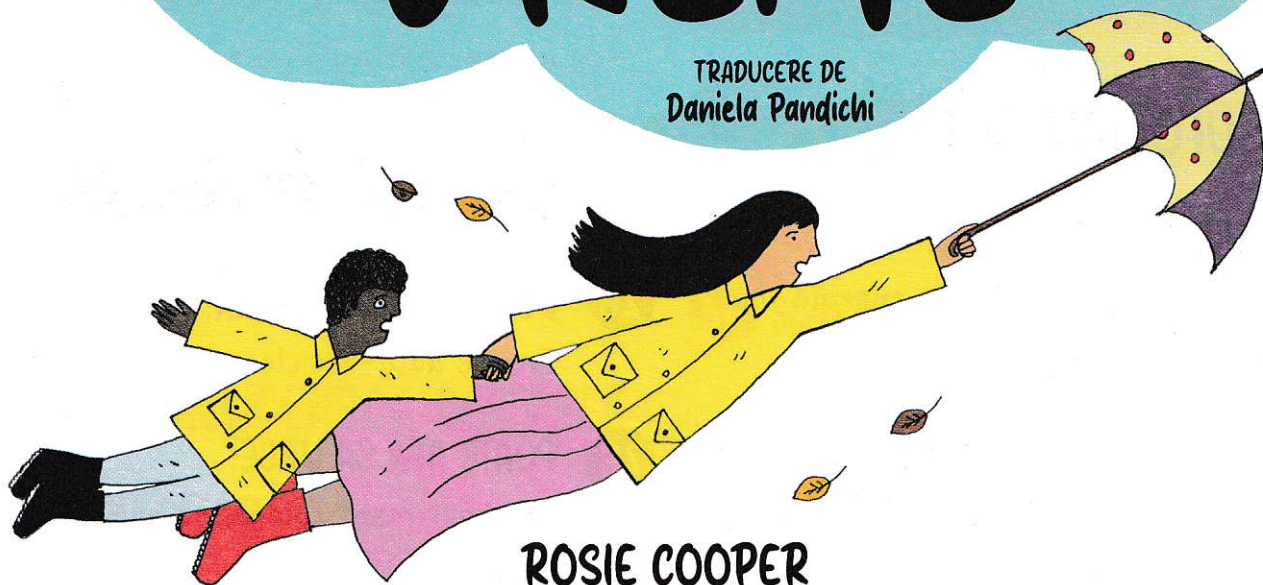

LIBRI CARTEA TOCILARILOR DESPRE

CLIMĂ ȘI VREME

TRADUCERE DE
Daniela Pandichi

ROSIE COOPER

ILUSTRĂȚII DE
HARRIET RUSSELL

EDITURA

BUCUREȘTI 2025

PLEACĂ, PLOAIE, FUGI VIOAIE!

- 34 CURS DE PROGNOZĂ**
Cum să prezici vremea
- 36 ARME ÎMPOTRIVA VREMII RELE**
Istoria umbrelor și a parasolarelor
- 38 ARTA REFRACTIEI LUMINII**
Modalități de a crea un curcubeu în absența ploii
- 40 PLOUĂ CU GĂLEATA**
Moduri de a spune că plouă torențial

SĂ STRĂLUCEASCĂ SOARELE

- 42 ENERGIA STELELOR!**
Cum poate Soarele să susțină viața
- 44 CÂT DE CALD E!**
Temperatura Pământului crește
- 46 ARDE CA ÎNTR-UN CUPTOR**
Gătește ecologic cu ajutorul Soarelui

PE ARIPI DE VÂNT

- 48 DE CE BATE VÂNTUL?**
Lucruri care pun aerul în mișcare
- 50 NE DĂM ÎN VÂNT DUPĂ MAȘINĂRII**
Construiește o mașinărie care măsoară viteza vântului
- 52 PRINDE VÂNTUL**
Moduri de a întrebuința energia eoliană

VREME SĂLBATICĂ

- 54 PLANETA IDEALĂ**
De ce Pământul este cel mai bun loc din Univers
- 56 SCÂNTEI STRĂLUCITOARE**
Stârnește o furtună acasă
- 58 VREME CIUDATĂ**
Vârtejuri de praf și gogoși de zăpadă
- 60 GLOSAR**
Cuvinte despre vreme
- 62 VREM RĂSPUNSURI!**
- 63 INDEX**

CLIMĂ sau VREME?

NU ÎNSEAMNĂ ACELAȘI LUCRU? AFLĂ DE AICI CUM STĂ TREABA

VREMEA este ceea ce se întâmplă **ACUM** și ceea ce urmează să se întâmple **MÂINE**. Vremea se poate schimba de la un minut la altul, de la o oră la alta și de la o **ZI LA ALTA**.

ÎN ACEASTĂ DIMINEAȚĂ, VREMEA VA FI ÎNSORITĂ ȘI VOR CĂDEA CÂTEVA AVERSE RĂZLEȚE. DIN EST VOR BATE VÂNTURI PUTERNICE, CARE VOR ADUCE GRINDINĂ, NINSOARE ȘI, OCAZIONAL, TORNADE.

E CEVA ÎN AER...

Vremea se referă la ceea ce se întâmplă în AER sau în atmosferă. Aerul poate fi cald sau rece, uscat sau umed, străbătut sau lipsit de vânturi - ori o combinație a acestor condiții.

Din APA prezentă în aer se poate forma ceață, negură, ploaie, grindină, lapoviță sau ninsoare.

PLOAIE

GRINDINĂ

LAPOVIȚĂ

NINSOARE

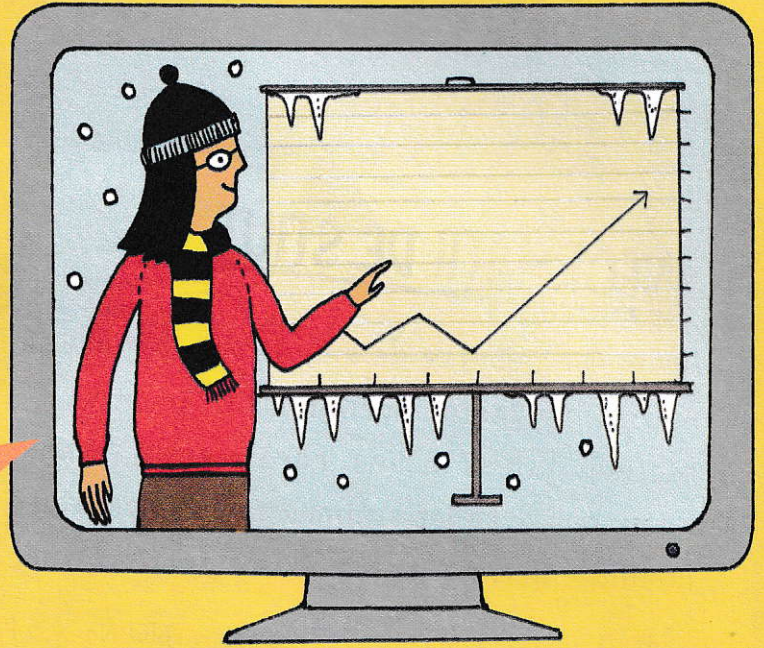
We know
CUM ESTE CLIMA
ASTĂZI?

ÎNTREABĂ-MĂ DIN NOU
PESTE TREIZECI DE ANI...

CLIMA este tiparul pe care îl urmează vremea, într-un anumit loc, de-a lungul **ANOTIMPURILOR** sau **DECENIILOR**.

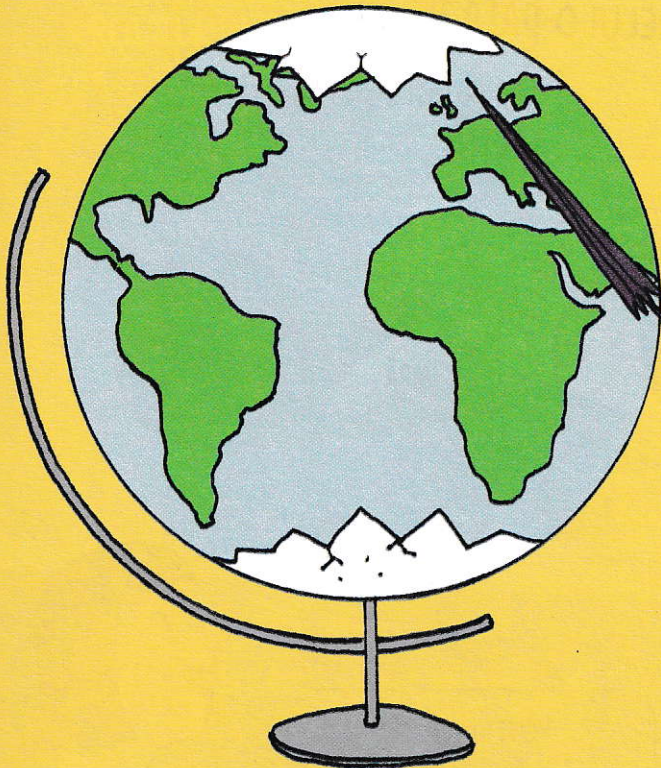
Unii ani pot fi foarte călduroși, alții foarte ploioși, dar temperatura medie și precipitațiile pe o perioadă de **30 DE ANI** sau mai mult ne pot spune despre clima.

ȘTIRI DE ULTIMĂ ORĂ!

ÎN CÂTEVA PĂRȚI ALE LUMII, IERNILE AU DEVENIT MAI RECI. DAR ÎNREGISTRĂRILE ARATĂ CĂ APROAPE TOATE ZONELE SE ÎNCĂLZESC.

Diferite regiuni de pe Pământ au clime diferite: temperată, umedă, uscată, rece și caldă

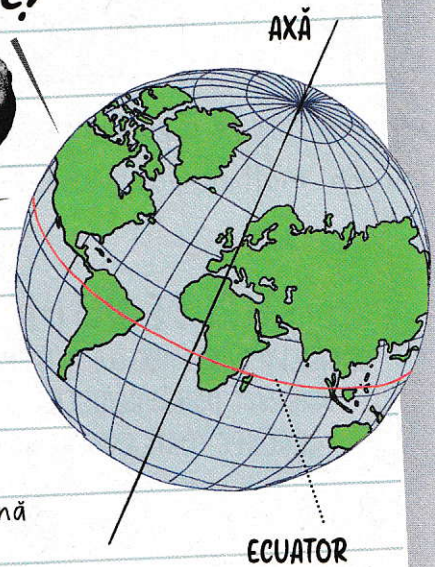
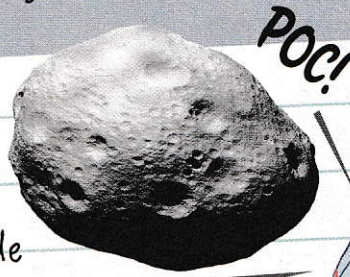
»» Mergi înainte la paginile 12-13 pentru a afla cum se schimbă CLIMA PĂMÂNTULUI

CARE SUNT MOTIVELE FORMĂRII ANOTIMPURILOR?

Răspunsul se află în planeta înclinată și în regiunea sa mediană umedă!

INFORMAȚII DE ȘTIUT

Acum 4,5 miliarde de ani, o rocă spațială de mărimea planetei Marte a lovit Pământul, făcându-l să se incline. Fără această inclinare, nu ar mai avea loc schimbări de temperatură și lumină - deci nu ar mai exista anotimpurile!

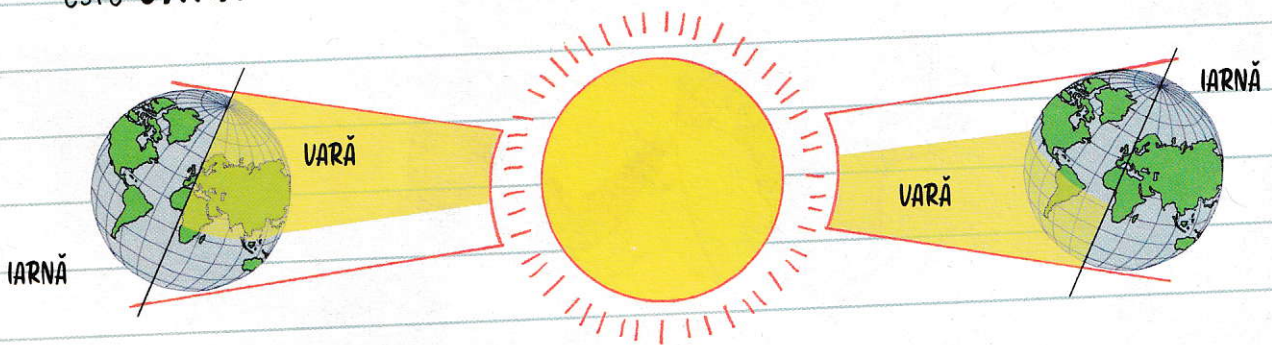
AXĂ = linia imaginară care trece prin Polul Nord și Polul Sud

ECUATOR = linia imaginară care înconjoară Pământul prin zona sa mediană

PĂMÂNTUL FACE O rotație ÎN JURUL SOARELUI O DATĂ PE AN.

În partea înclinată spre Soare este **VARĂ**.

În cealaltă parte este **IARNĂ**.

DE CE FOLOSESC BANANELE
 CREMĂ DE PROTECȚIE
 SOLARĂ?

PENTRU CĂ SE
 DECOJESC.

Deci, câte anotimpuri există?
 Totul depinde de regiunea în care locuiești.
 Temperatura, lumina și vremea sunt
 diferite în întreaga lume - și la fel sunt și
 oamenii care locuiesc pe planetă.

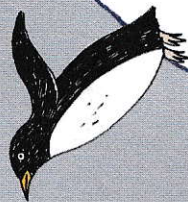
6
ANOTIMPURI ÎN
AMERICA DE NORD:
 IARNĂ,
 PERIOADĂ DE TRANZIȚIE,
 PRIMĂVARĂ,
 VARĂ,
 TOAMNĂ,
 PERIOADĂ DE ÎNGHEȚ

5
ANOTIMPURI ÎN
NORVEGIA:
 PRIMĂVARĂ,
 VARĂ,
 TOAMNĂ,
 NOAPTE POLARĂ,
 IARNĂ TÂRZIE

4
ANOTIMPURI ÎN
REGATUL UNIT,
DAR ȘI ÎN ROMÂNIA:
 PRIMĂVARĂ
 VARĂ,
 TOAMNĂ,
 IARNĂ

3
ANOTIMPURI ÎN
THAILANDA:
 RECE,
 CALD,
 PLOIOS

2
ANOTIMPURI ÎN
AUSTRALIA DE NORD:
 PLOIOS,
 SECETOS

TOATE CELE PATRU
ANOTIMPURI

Doar în zonele care nu sunt
 apropiate de Ecuator există
PATRU ANOTIMPURI
DISTINCTE.

ZONĂ MEDIANĂ UMEDĂ

În apropierea Ecuatorului este
 întotdeauna cald, însă o linie
 șerpuită indică precipitațiile din
 zona mediană, de jur împrejurul
 planetei și determină formarea
ANOTIMPURILOR
PLOIOASE și **SECETOASE.**

POLI RECI

Soarele bate slab în zona superioară
 și în cea inferioară a planetei, astfel
 regiunile polare au **IERNI EXTREME,**
 lipsite de lumină pe timpul zilei.

CASĂ, DULCE CASĂ

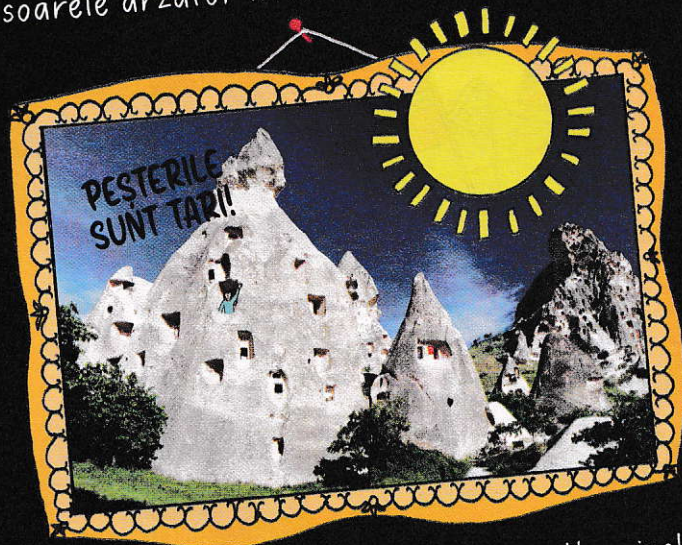
DATE

CU GRĂMADA

Noi, oamenii, ne putem simți ca acasă în orice fel de climă.

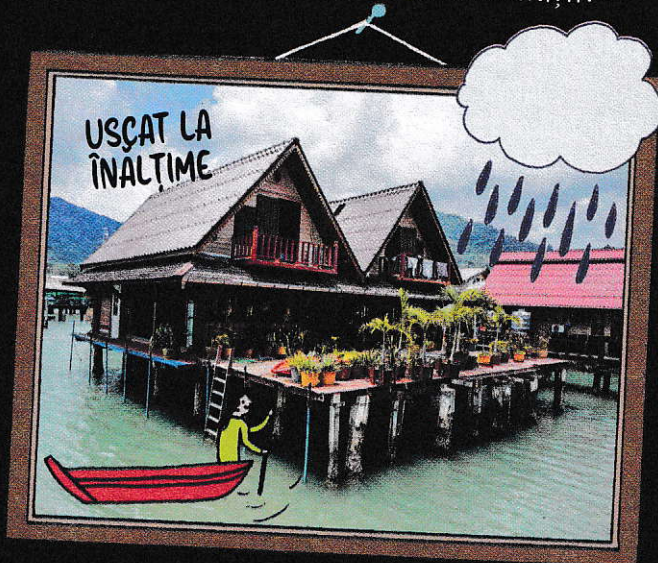
CASE LA ADÂNCIME, RIDICATE ȘI PLUTITOARE DE PE GLOB

În zonele cu **CLIMĂ CALDĂ**, oamenii se ascund de soarele arzător în locuințe care nu se încălzesc.

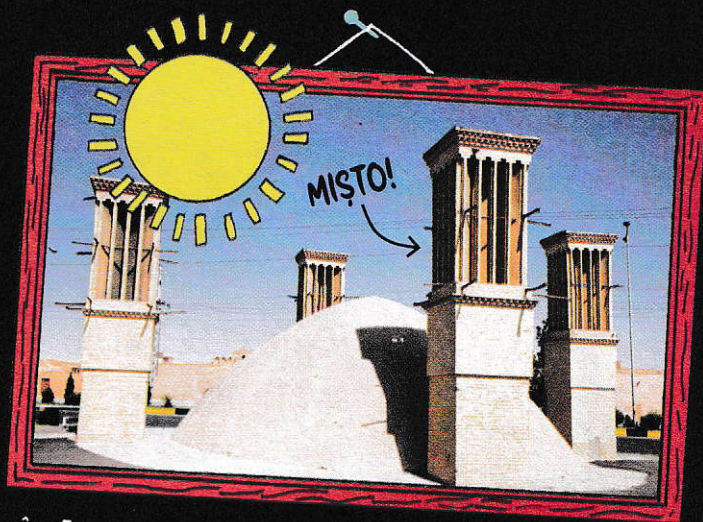

În Turcia, aceste peșteri pe mai multe nivele au fost săpate în stâncă acum sute de ani. De atunci, ele sunt locuite.

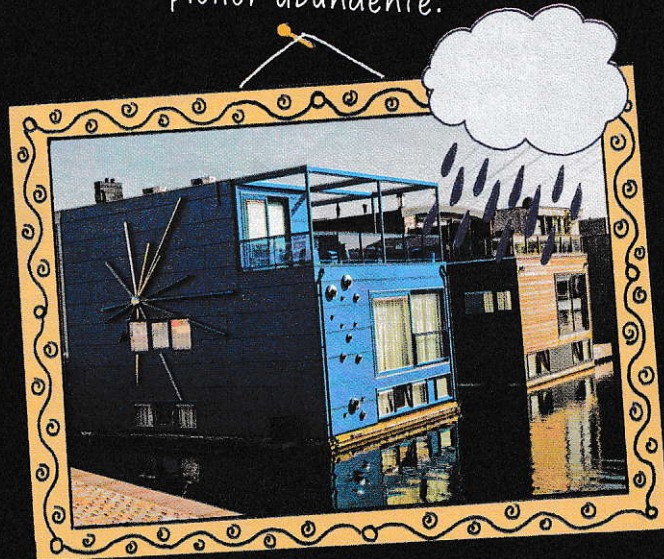
În zonele cu **CLIMĂ UMEDĂ**, unde terenurile sunt joase, locuințele sunt expuse riscului de inundații.

În Thailanda tropicală, casele pe piloni rămân uscate în ciuda mareelor înalte și a ploilor abundente.

În Iran, coșurile înalte, numite opritoare de vânt, conduc brizele răcoritoare spre interiorul locuinței.

Casele plutitoare din Olanda se ridică odată cu nivelul apei în timpul inundațiilor.